

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 11. ANUL XIII.

Telegrafulu este de doua ori pe septem-
man: joi si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditura
toici pe afara la c. r. poste, cu bani
gafa prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretiulu prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu ann
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 annu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 7/19 Februaru 1865.

Inseratele se platescu pentru
inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Prinsorile.

„Gazet'a Transilvaniei“ ne aduce in articulu „Date sta-
tistice“ din pen'a dlui G. B. intre alte nisce date, din cari ni se
arata nisce numeri infioratori de arestanti de totu soiulu.

Amu disu numeri infioratori; caci care omu va remane
nemiscatu, candu va vede multime a acelu locuitori ai
camerelu intunecose, menite pentru cei ce au calcatu vre-
nn'a din legi, si au scapatu din libertatea sea?

Noi credemu, ca se tine de interesulu publiculu acum in
tempulu, candu ne pregatimu de unu viitoru mai bunu, a a-
runca o privire fugitiva si asup'a partiei celei triste si umbrose
a omenimei si a cugeta, ore nu aru fi moduri de a inlatura
acestu reu vatameciosu si molestosu, pentru omenime in ge-
nere si in specie pentru staturi?

Inainte de a intra mai afundu in cestiunea acest'a atatu
de importanta, si inainte de a considera insemnatarea reulu
acestu'a si care aru fi delaturarea lui, incatva bataru sa a-
scultamu ceea ce ne spunu amintiti articuli despre statistica
acestoru nenorociti.

In decursulu an. 1863 au statu in monarchia austriaca
(afara numai de Transilvania) sub cercetare criminala ca a-
cusati pentru crime (crimen, Verbrechen) 57,900 persone.
Dintre acestea 6599 au fostu absolute, precum se dice ab in-
stantia, adeca din lips'a marturiilor de ajunsu, eara 2364 au
fostu liberate cu totulu, pentrucu li s'au adeveritu nevinova-
tia. Crimele comise au fostu incependu dela prodiutiunea de
maiestate (Hochverrath) si vatemarea de maiestate pana la cele
mai comune, precum e furtulu, calumni'a (clevetirea) s. a. cu
totulu 35 feluri (species). S'au condamnatu la pedepse
earasi felurite, adeca dela temnitia rea in fera grele pe 6 luni
treptatu pana la 20 de ani, eara 87 insi pe vietia si 117 insi
la morte, dintre cari insa 61 au fostu pardonati de mo-
narchulu, cu totulu 33,536 insi.

Acei criminali condamnati se impartu dupa tieri asiá:
Austria de josu 2720. Austria de susu 728. Salisburg 223.
Stiri'a 1344. Carinth'a 330. Carnioli'a 525. Triestu, Gorcz,
Gradisca, Istri'a 619. Tirolu et Vorarlberb 707. Boemi'a 3535.
Moravi'a 2006. Silesi'a 475. Galiti'a 3559. Bucovin'a 351.
Dalmati'a 309. Regatulu Lombardo-venetanu 1297. Ungari'a
13,917, Croati'a et Slavoni'a 881.

Dupa sexu au fostu condamnati 28,898 barbati si 4638
femei.

Presupunendu, cumca pe citorii Gazetei va interesá din
tote mai multu cifra criminaliloru din Ungari'a, vinu a ob-
serva, ca intre 4 proditori de maiestate, 145 vatematori de
maiestate, nu este nici unulu din Ungari'a; eara intre 6 va-
tamatori de unii membrii ai casei domnitore, numai 1, intre
571 conturbatori de liniscea publica nu e nici unulu, eara
intre 76 revolucionari si rebeli *) numai 5 insi suntu din Un-
gari'a; din contra din 310 spargatori de locuintie suntu 122
ungureni, eara omoritori (Mörder) 359, ucigasi 587, schila-
vitori de omeni 2445, taciunari (carii punu focu) 133, furi
(Diebe) 7916, instrainatori de bani publici (ca deregatori s. a.)
307, lotrii (hoti, talhari = Räuber) 367, insielatori 492, bi-
gami 16, calumniatori 10 si asiá mai departe, inca si alti
criminali pana la summ'a aretata suntu totu ungureni.

Voiti sa cunosceti pe criminalii condamnati inca si dupa
confessiuni? Au fostu romano-catolici 24,271, greco-catolici
(uniti) 2702, greco-resariteni (neuniti) 1691, evangelici de
ambele confessiuni 3839, de alte confessiuni crestine 11, israeli-
ti 1015 insi.

Dupa confessiuni se vinu criminali pe Ungari'a: 7544 r.
catolici, 1172 gr. catolici, 933 gr. resariteni, 3577 evangelici,
10 de alti crestini, 610 evrei.

Aceste cifre le potu tine dinainte si acei besericani, carii

*) Aufstand und Aufruhr.

se certa pentru dogme intru nimicu pricepute de poporu, eara
moral'a lui o dau uitarei.

Insa afara de crime se mai comitu inca si delicta (Ver-
gehen), precum e revolt'a (Auflauf) locala, amestecarea in
societati secrete, atitierea la nesupunere, iritarea in contra
natiunalitatiloru si confessiuniloru, defaimarea publica a casa-
toriei, a familiei si a proprietatii, deschiderea seu stricarea
mormintelu, tinerea de arme fara licentia, vatemarea pro-
prietatii literarie si artistice, crida din usioritatea mintii, ca-
mataria, vatemare de onore, vatemarea moralitatii prin serieri
s. a. Delicta de acestea s'au comisa in an. 1863 prin 2192
insi, dintre cari 1969 au barbati, eara 223 femei; eara dupa
confessiuni au fostu 1843 r. catolici, 47 gr. catolici, 38 gr.
resariteni, 105 evangelici, 158 israeliti, 1 nu se mai scie de
ce relege a fostu.

Cartea legiloru mai cunoste in Austria si in alte tieri
europene inca si alte fapte omenesci, pe care le supune la
pedepsa si care se numescu simplu calcari de legi (Ueber-
tretungen), escesuri d. e. in contra liniscei publice si a or-
dinei, in contra instituteloru si dispositiuniloru publice, in
contra datorintieloru unei deregatorii publice, a securitatii de
vietia si sanetate omenesca, de proprietate, onore, moralitate,
adeca nelegiuri, care se facu mai multu numai de negri-
ja seu din usioritatea mintii.

Invinuti de acestia stetera in cercetare 139,447 insi.
Din acei'a fusera pedepsiti cu arestu dela 8 dile pana la 6
luni, seu in bani, seu cu perderea de vreunu dreptu, seu si
trupesce 79,574 barbati si 14,473 femei, si earasi din toti
acei'a pedepsa trupesca luara 13,859 insi. 5795 fusera li-
berati ab instantia, eara 5999 aflati fara vina si liberati.

Ei, dara mai avemu inca o clasa de omeni pedepsiti,
eara acei'a suntu prevariantii seu calcatorii de legi
finantiale (accise, vami, sare, tabacu, loteria, posta, pul-
bere de pusca, timbru, negutiatori'a desagariloru seu cercela-
riloru = Hausierer etc.). De acestia au caditu la an. 1862
in cercetare din 1861 alti 49,779. Din toti insa s'au pedep-
siti pe an. 1862 catu in bani, catu cu perderea marfei seu
cu arestu, in prima instantia numai 16,359, dela carii au in-
tratu ca globa (amenda in bani) si in marfa 1,583,139 fl. v.
a.; eara 43,045 insi au remasu sub cercetare si pe an. 1863,
eara ceialalti au scapatu care cum au potutu.

Aici vine insemnata si Transilvania cu 1514 prevari-
canti pedepsiti cu 82,262 fl. v. a. in prima instantia. — Un-
gureni 2969 insi cu 661,469 fl. v. a.

In a dou'a instantia au fostu pedepsiti 948 insi cu 144,364
fl. v. a. Din acesti'a ardeleni 59 cu 8820 fl. v. a. — Ungu-
reni 122 cu 11,359 fl.

Despre cei condamnati in prinsorile militare (Stockhäuser)
ne lipsescu datele cu totulu.

Ceeace mai aflamu de siguru dupa date autentice, este,
ca in 31 Dec. 1862 se afla numai in temnițele tribunale-
loru din tierile germano-slave si italianesci ca condamnati prin
sentintie 18,172 barbati si 3132 femei, a caroruru intretinere
au costatu 3 milioane 41,574 fl. v. a. (Va urma.)

Ungari'a. Pest'a. Unu corespundinte alu lui „Bécsi Hi-
rado“ spune, ca condamnarea lui Almásy si consorti au poso-
moritu colorea capitalei unguresci. La inceputu totu lumea
credea, ca lucrulu este neinsemnatu si ca tote mesurile aceste
suntu numai nisce preservative. Acest'a se credea atunci cu
atatu mai vertosu, cu catu pe ici pe colea zaria din actele
birouriloru si cate o radia de nevinovatia si in tempulu mai
dincoc se respandisera sciri chiaru si despre posibilitatea ab-
solutiunei.

Trist'a realitate au frantu deodata tote sperantiele. Sen-
tintia au dechiaratu pe respectivii de culpabili, si pedepsele
suntu asiá de mari, incatu ele presupunu pecatele cele mai
mari. Aru fi de prisosu a se ocupa cineva cu registrarea to-

turorū ce se vorbescu despre sentințele prementionate; atât însa e adevărat, ca gaciturilor și judecătorilor, ce le face lumea, li sau deschisă căi destule, și ea nu aru fi în interesul nimănui de a le tăia verful la vorbele cele multe, ce se facu în urmă incidentului acestui tristu, precum este în interesul regimului.

E fapta, ca în toate cercurile domnesce o linisce batătoare la ochi. Petrekerile carnavalului au încetat, balurile cele de casina rămân pe jos. Petrekerile proiectate de literati și artisti se stergu; până și petrekeri mai mici în cercuri mai familiare nu se mai tinu. Petrekeri se voru mai tiné de aci incolo numai în reduta etc.

„Tristu intermezzo în dilele cele pline de speranța înainte de deschiderea dietei!“

Maiestatea Sea c. r. Apostolica au priimitu în 13 Fauru nou a. c. o deputatiune din Satu—mare sub conducerea Episcopului Michailu Haas și contelui Antoniu Forgach, carea au substernutu o rogare în cauză proiectatei linii de drumu de feru Satu—mare—marmurasianu. Maiestatea Sea după ce au ascultat și adresă verbală a deputatiunii rostită de către menționatul episcopu, s'au înduratu preagratosu a da următorulu răspunsu preainaltu în limbă magiara:

„Mi e cunoscută starea materială a districtului reprezentat prin DVóstra, carea și după convingerea Mea s'aru radică tare după realizarea proiectului.

De aceea între îngrijirile Mele principale va fi și realizarea câtu mai curendu a destinatăului drumu de feru, dispunendu, că rogarea DVóstre sa se supuna prin guvernulu Meu la serioasă dezbateră.

Dela Congressulu serbescu

se scrie, ca în cele d'antăiu două ședințe s'au venturatu întrebarea: ca subterne-se va Maiestății Sele numai o scriere de multămită ori și o petițiune pentru întregirea congressului? În fine se priimi părerea cea d'antăiu. În ședința 3. se alese unu comitetu de 15 membri, și se începă dezbateră asupra reducerii parochielor și a dotărei clerului. — După scirile cele mai nouă, ce avem, Escellentia Sea Parintele Mitropolitu Andreiu Baronu de S i a g u n'a, însoțitu de vr'o 14 deputati ungureni și banatieni, va fi sositu până acum la Carlovitiu.

S a b i i u în 5/17 Februaru. Astăzi immormentaramu pre tinerulu juristu I o a n n N e m e s de A l a m o r u cu doliu generalu. Colegii dedura fratelui loru celui iubit cu cea de pe urmă însoțire în număr frumos; corpulu professoralulu eră reprezentat prin d. Directoru Dr. Müller și trei profesori. Unu număr orecare de inteligenti români se aflase la conducțulu, ce iara mai ducea la mormentu o flóre multu frumoasă și plină de speranțe din pomulu națiunii. Corpulu clericiloru gr. or. și bandă militară Mazzuchelli se schimbau în executarea pieselor de doliu. Carulu de mortu eră precesu de stindardu negru și de cruce, de ambe părțile încungiuratu de vr'o 80 facle. La mormentu vorbi în cuventu demnu p. t. Parochu și Protopopu I. V. Russu, apoi din partea corpului professoralulu d. Directoru Dr. Müller, ear din partea colegiloru reposatului d. Chetianu. Nefericită mama veduva, atât de greu cercată de sorțea vieții, fiindu însasi bolnavă, nu potuse veni din Belgradu la immormentarea fiului seu; eră însa multu dorerosu, a vedé cociugulu urmaritu de cei 2 frati ai reposatului, cări asemenea studiéza aici. —

V i e n n ' a , 29 Ianuaru. În ședința de eri a casei ablegatiloru Senatulu imperialu se finira dezbaterile asupra contributiunilor personali pentru Transsilvania, și proiectulu regimului pentru imputinarea acelor se priimi asiă, cum lu sciti, cu puțină modificatiune, însa numai pe doi ani înainte și înca și asiă numai cu greu, numai în urmă unei lupte înversionate; de ore-ce extremă stânga seu opozițiunea și încordase toate puterile, că sa-lu reiepteze, sub cuventu, ca Transsilvanenii aru fi votatu totu în contră loru, sprijinindu pe Ministeriu. În acestu sensu se exprimă extremă stânga, ultragermana, pe fatia și de mai multe ori, documentandu prin această o ură neexcusavă asupra Transsilvanenilor, dar totodată și o politică rea, o nematuritate parlamentară, sora bună cu aceea, pe carea o observara densii, ultragermanii din parlamentu, mai anu-tiertu și fatia cu Cechii, în urmă carei această din urmă se veduira siliti a parasii casă ablegatiloru. O politică această nefericită și demna de osenditu, pe carei, precum alții mai înainte, asiă acum o și osandesce Schelk'a în reformă s'a. Disei mai însusu, ca se priimi proiectulu regimului numai pe doi ani înainte, adeca pentru an. 1865 și 1866, în privința această însa ne mangăia speranță, ca până atunci va pasi în viața sistemă cea nouă de

contributiune, carea tocmai se afla în lucrare, cându apoi voru încetă și asiă toate contributiunile personali în Ardelu. —

Causă drumulu ferat transsilvanu, în privința căruia se priimise de já din partea Comitetulu respectivu liniă „Aradu—Belgradu“, pasi într'unu stadiu nou. În ședința comitetulu amintitu de eri, făcă adeca deputatulu Skene o propunere nouă, motivată, de următorulu cuprinsu:

1. Asupra proiectulu regimului sa se treacă la ordinea zilei.

2. Drumulu ferat dela Aradu la Vintiu și Balgradu se va cladi prin administratiunea statulu în doi ani, lasandu-se obiectele de cladiere unoru întreprindatori lasativeri pe cararea concurenței libere.

3. Pentru castigarea mijlocelor de cladiere, se impoternicesce Ministerulu de finanțe, a emite obligatiuni de cladiere, pe ipotecă noului drumu ferat.

4. Pentru aceste obligatiuni imperiulu ia asupra-si garantarea intereselor cu șapte procente pe anu.

5. Se lasa în dreptulu statulu, a înșchimbă aceste obligatiuni ori cându cu prețulu nominalu întregu.

6. Sa se negotieze cu administratiunea drumulu de Tis-s'a, pentru de a se predă acestei cladiere drumulu Aradu—Vintiu—Belgradu pre lângă condițiuni cuviințose.

Asupra proiectulu acestui se încinse o discussiune dețaiată între membrii comitetulu. Reprezentantele ministeriulu de comerț, Br. Kalchberg, lu combată. Vre-unu concludu asupra lui însa nu se aduse, până cându nu se voru audi mai antăiu și parerile ministrulu de finanțe. De ore-ce statulu nu e în stare a luă asupra-si cladiere drumulu de feru destinat, fiindu strimtoritu de bani, se da cu socotă, ca propunerea de susu se facă iara-si numai cu intențiune, de a mai amana lucrulu cine știe pe câtu tempu înainte. —

Încordările între opozițiune și ministeriu seu mai bine dicendu asupra ministeriulu actualu înca totu duréza, și nu este semnu, că sa se mai domolesca. Opozițiunea și-facé de problema, înca la începutulu sesiunii presinte, a combată pre ministrii din toate puterile. Une-ori eră p'aci sa erumpa în conflictu apriatu, nu se știe însa, poté-se va încungiură și pe viitoru, cu deosebire la dezbateră asupra bugetulu. Până acum înca d'abiă o parte a bugetulu pentru an. 1865. s'au dezbătutu în comitetulu de finanțe, și este vorbă, ca în dilele acestea sa se aduca din partea Regimulu și celu pentru an. 1866. spre pertractare. Ministerulu, cu sa știe, au aretat unu deficitu de 30 milioane; Comitetulu financiaru nu recunósce deficitulu acestu, și au începutu a reduce grosu la singuraticele posturi din bugetulu pentru anulu curinte. Prin aducerea înainte spre pertractare și a bugetulu pentru an. 1866., este invederatu, ca dificultățile se voru mai immulti. —

La scirile acestea avem sa adaugem înca două de importanță. În 30 Ian. (12 Febr.) ministerulu de statu ri invită în palatiulu seu vre 100 ablegati ai senatulu imperialu și de toate partidele, pentru de a se proconsultă cu densii în confidintiă despre pertractarea bugetulu pe anulu 1866, care aru avé de cugetu guvernulu a-lu aduce în cele mai de aproape dile înainte casei ablegatiloru. Espunendu și afirmandu ministrulu de statu, ca prin votarea bugetulu și pe anulu 1866 se va poté acoperi de totu deficitulu statulu, adunarea sa se fia aretat apiecată a intră în dezbateră bugetulu pe 1866. Totu în decursulu acestui cuventu comunică ministrulu de statu, ca după sesiunea senatulu imp. se voru conchiamă totdeodată senatulu imperialu redusu și dietele tieriloru speciale, între cari și ale Ungariei, Croatiei și Galitiei. —

Se suna, și din partea ministrulu de statu cu ocaziunea amintita mai susu se și afirmă, ca regimulu pregatesce măsurile de lipsă, pentru de a face sa înceteze câtu mai curendu starea de asedia din Galitiă. — Red.)

Varietăți și noutăți de di.

Maiestatea Sea Imperatés'a întempinată în toată calatoriă sea de grupe de poporu, ce o salutau cu veneratiune și cordialitate, a sositu în 10 Februaru n. în Dresdă la nuntă fratelui seu. —

Garibaldi, după sciri din Engliteră, într'adeveru are de scopu a cercetă la primăveră această țieră de nou. Aceleasi sciri contradicu în modulu celu mai afirmativu, ca dora Garibaldi aru avé de cugetu a navală la primăveră asupra Venetiei; căci înca n'aru fi sositu tempulu, că eroulu italianu sa se puna în fruntea unei atari expedițiuni. —

Pentru oierii nostri avem sa comunicăm o noută neplăcută. Tractatulu de oieritu, încheiatu la anulu 1855 între Austria și Pórtă otomană, ne nvoindu-se Turciă a-lu re'nnoi, ese din activitate cu 23 Augustu 1865. Facem atenti de tempuriu pre economii nostri la această fatalitate. —

La balulu, ce-lu dete printiulu Napoleonu in 12 Febr. n., se dîce ca aru fi fostu invitate vr'o 2000 persóne; decorațiunea aru fi constatú 10,000, bufetulu (tractarea cu mánçari si beuturi) 17,000 franci.—Óspetii, in fruntea lorú Imperatulu si Imperatés'a, erau impartiti in 22 sale. —

(Cum se fura prin Parisu.) Despre istetimea cea agera a furilor din cetátile cele mari da dovéda si urmatoriuu esemplu. Aprópe de logi'a de teatru a Imperatésii Eugeni'a se pusesé intr'alta logi'a o dama fórté eleganta cu sotiulu eii. Cerceii damei, preserati formalu cu diamante, traserá atentíunea publiculu asupr'a eii. Intre acte sotiulu eii ese afara, atunci bate cine-va frumusiulu la usia, si unu domnu fórté elegantu intra la dama si se róga in numele imperatésii, sa-i deé unulu din cerceii sei sa-i véda. Dam'a, magulita ca imperatés'a ravnesce la cerceii eii, indata i da unu cercelu. Plina de bucuria spune apoi sotiulu seu cele intemperate, care cérca, intréba, umbra,— imperatés'a nu scia nimicu. In cealalta di se duce la politia sa 'nsciintieze pagub'a sea. Intr'aceea vine unu soldatu de politia la dómn'a si dice, ca e transmis de prefectulu sa-i céra celalaltu cercelu, cá sa aiba de pe ce cunosce pre celu perdutu. Dómn'a i-lu da, si — datu a fostu. Acelasi furu, ce-i luase aséra unu cercelu cá omu de curtea imperatésca, i-lu luase astadi si celalaltu cá soldatu de politia. —

Principatele române unite.

Inca nu suntemu in stare a dá socotél'a despre motivele schimbárei ministeriulu in Romani'a. „Presse“ din Vienn'a coniecturéza, ca Cogalniceanu aru fi cadíutu victim'a vreunei influentie din afara. O corespundintia a „Nat. Ztg.“ díce, caministrulu Cogalniceanu numai pentru talentulu seu organisatoriu au fostu tinutu atát'a tempu in ministeriu. Acum in sa ne mai avendu lipsa de elu, eara de alta parte temenduse de ambitiositatea lui lau demisiunatu. Cunosendu noi in sa din antecedentii pre presiedintele ministeriulu de astadi Bosianu, fára de a poté pune ceva siguru in loculu celoru dóue coniecturi, credemu ca acele ambe suntu fára de temeiu si ca schimbarea acés'a incátu ne suntu cunoscuti si barbatii ce compunu ministeriulu are o natura cu multu mai privata.

Ne inclinamu a crede ca faimelle respandite mai deunadíte despre prochiámarea Domnitoriulu de „rege alu Romanié“ suntu dupa „Nat. Ztg.“ inventiuni si inca inventiuni de ale aventuriósei partide oligarchice de trista memoria, poté in sperantia, ca in tipulu acés'a voru poté adun'a mai ingraha trupe de invasiuni in apropiarea marginiloru tieiei.

Ministeriulu dupa cum este adi constituitu, consta din dd. Constantinu Bosianu presiedinte, ministru de interne, Agricultura si lucrári publice; Georgiu Vernescu ministru de justitia, cultu si instructiune; Ioann Stratu ministr. de finantie; Generalulu Manu min. de resbelu; Balanescu min. de esterne.

D. Bengescu, carele cu vreo câte-va díle mai nainte au fostu denumitu ministru de justitia si-au datú dimissiunea si in loculu densulu e denumitu d. G. Vernescu.

PROIECTU DE DECRETU ORGANICU, pentru infiantarea unei autoritáti sinodale centrale, pentru a-facerile religiei române.

(Continuare si capetu din nr. 9 si 10.)

CAPITOLULU III.

Despre validarea alegeriloru.

Art. XVIII. Sinodulu generalu decide asupr'a validatátiú seu nevalidatátiú alegeriloru membriloru sei.

Decisiunile in acés'a privintia le comunica presiedintele sinodulu generalu, Ministerulu justitiei, cultelorú si Instructiunei publice, care inaintéza dupa trebuintia lucrárilu de nóu'a alegere.

Art. XIX. In casu de vacantia, prin dimisiunea seu mórtéa unu'a din membri alesi ai sinodulu generalu, Ministerulu justitiei, cultelorú si Instructiunei publice inaintéza insusi lucrárilu de nóu'a alegere.

Art. XX. Dimisiunile membriloru, in tempulu cátu sinodulu generalu nu este in sesiune, le priimesce Ministerulu cultelorú, justitiei si Instructiunei publice.

Mesure transitorie.

Art. XXI. Pentru acés'a antái'a data, sinodulu generalu va poteá a fi convocatu si mai'nainte de 1 Iuliu, pastrandu-se in sa intre díu'a de convocare si timpulu pentru inscriere in liste, reclamári, sci cuvenit'a proportiune.

Facemu cunoscutu si ordonámu ca cele de fatia, investite cu sigilulu statulu si trecute in Monitoriulu oficialu, sa fie adresate curtiloru, tribunaleloru si autoritátiloru administrative, cá sa le inscrie in registrele lorú, sa le observe si sa faca a le observá, si Ministerulu nostru, Secretaru de statú in departamentulu justitiei, cultelorú si Instructiunei publice, este insarcinatu a privegiá publicarea lorú.

Datu in Bucuresci, la 3 Decembre 1864.

ALESSANDRU IOAN.

(L.S.)

Ministru Secretaru de statú la departamentulu justitiei, cultelorú si Instructiunei publice,
N. Cretulescu.

ALESSANDRU IOANN I.

Cu mil'a lui Dumnedieu si vointi'a natiunala, domnu Principatelorú-unite române.

La toti de fatia si viitori sanetate:

Vediendu raportulu Ministerulu nostru Secretaru de statú la departamentulu justitiei, cultelorú si Instructiunei publice, nr. 56,817, prin ce ne supune la confirmare proiectulu de decretu organicu pentru regularea schimeii monarhicesci:

Vediendu incheierea consiliulu ministrilorú.

Ascultandu opiniunea consiliulu nostru de statú.

In poterea statulu din 2/14 Iuliu.

Amu sanctiunatu si sanctiunámu, promulgatu si promulgámu ce urméza.

CAPITOLULU I.

De calugari.

Art. I. Nu poté fi calugaritu pe viitoriu nici unu individu barbatu, déca nu va intruni urmatórele insusiri:

a) Sa fie recunoscuta de cátra sinódele generale pietatea si vocatiunea lui monahala prin inspirarea religioasa canonica. b) Sa fie in verst'a minimum de 60 ani, séu, de si mai june, invalidu, omu incurabilu, si c) sa renuntie in pensiunea ce aru avé de la statú.

Art. II. Voru fi priimiti in ordinea monahala in sa si acei juni carii, trecendu invetiaturile seminariale superioare, voru avé vocatiunea acés'a, si din care se va poté formá clerulu inaltu.

Art. III. Nu va poté imbracá schim'a monahala nici o femeia, care nu va intruni urmatórele insusiri:

a) Sa nu fie maritata si sa fie recomandata de siuódele generale despre pietatea, religioasitatea si vocatiunea ei morala. b) Sa renuntie in pensiunea ce aru avé de la statú. c) Sa fie in versta minimum de 50 ani.

Art. IV. Potu fi calugarite si fára de indeplinirea verstei de la lit. c) Art. III.

a) Femeile invalide si incurabile, care n'au mijlóce de traiu in lume. b) Femeile care, din simtiu umanitaru, s'aru decide a se devotá prin spitale, scóle si veri ce alte institute de binefaceri ale statulu.

Aceste totusi nu voru poté fi mai june de 30 ani. c) Femeile eliberate din vre unu penitenciaru cu recomandatiunea sinodulu generalu.

CAPITOLULU II.

De metanii.

Nici o calugarie nu se va face pe viitoriu pe la alte monastiri, schituri, si sihastrii, de cátu la acelea din Romani'a, ce se voru otari prin regulamentu specialu.

CAPITOLULU III.

Art. V. Nici o autoritate eclesiastica, nu va poté dá vreunui individu barbatu séu femeia, tunsura monachala, déca nu-i va presentá:

a) Autorisarea sinodulu generalu si autorisarea Ministeriulu cultelorú.

CAPITOLULU IV.

Despre intretinerea calugariloru.

Art. VI. Pentru intretinerea calugariloru si a calugarietiloru, Ministerulu cultelorú prevede in bugetu sume anuale pe numerulu lorú.

Art. VII. Aceste sume nu suntú personalu liberate pe individi, ci puse la comun'a indestulare a monastirei; economiele de la ele revinu statulu. Unu regulamentu specialu pentru administrarea economica a chinoviloru, se va intocmi de cátra Ministerulu cultelorú.

Art. VIII. Calugarii si calugaritiele, care voru fi inchinatú averea la monastire, cu óre care conditiuni si in viitoriu pe cátu voru trai.

CAPITOLULU V.

Despositii transitorii.

Art. IX. Remánu desfiintiate tóte dispositiunile, legile si regulamentele contrari lelei de fatia.

Facemu cunoscutu si ordonámu cá cele de fatia, investite cu sigilulu statulu si trecute in Buletinulu legiloru (Monitoriulu oficialu) sa fie adresate curtiloru, tribunaleloru si autoritátiloru administrative, cá sa le inscrie in registrele lorú, sa se observe si sa faca a se observá, si Ministerulu nostru Secretaru de statú la departamentulu justitiei, cultelorú si instructiunei publice, este insarcinatu cu publicarea lorú.

Datu in Bucuresci, la 30 Novembre 1864.

ALESSANDRU IOANN.

Ministru justitiei cultelorú si Instructiunei publice.
N. Cretulescu. „Reform'a.“

Prospectu politicu.

Camerele franceése s'au deschisu in 2/15 Febr.

prin Imperatul în persóna. Panacandu vomu avé cuventulu de tron în totu cuprinsulu lui, impartasímu dupa unu telegramu alu „Herm. Ztg.“ etc. urmatórele: Cuventulu de tron amintesce de neutralitatea, ce o-a pazitu Franci'a fatia cu conflictulu între Germani'a sí Dani'a. Despre conventiunea din Septembrie (între Franci'a sí Itali'a) dice: Libera de interpretatiuni patimasie aceea sacréza dóne principii mari, adeca consolidarea regatului Itali'e sí independenti'a scaunului papalu. Starea precaria de fatia e aprópe de a se perde. Prin transpunerea capitalei Itali'e se constituie în modu definitiv, se impaca cu lumea catolica, se oblega a respectá independenti'a santului scaunu, a aperi marginile statului romanu, ne permite (Franciei) a ne retrage trupele. Teritoriulu Papei, garantatu în modu eficace, se afla sub scutint'a conventiunii, carea lega ambe guvernele în modu solenelu. Conventiunea prin urmare nu este arma de resboiu, ci unu opu alu pácei, alu impacárei. Apoi amintesce liniscirea sí consolidarea tronului din Mexicu, potolirea insurrectiunii din Afric'a, sí dice: Expeditiunile nóstre acusi voru fi finite. Sa ne apucámu fára grija de lucrurile pácei! Dupá aceea trece la afacerile dinlauntru ale tieriei. Amintindu de favoririle, de cari se impartasiesce clerulu catolicu, dice: Contámu la aceea, ca clerulu va respectá legile fundamentale de statu. Este, dice, datorint'a Imperatului, a sustiné neatínse drepturile poterei civile. Celalaltu cuprinsu alu cuventárei atinge în specialu afaceri interne. (Va sa dica, desele prorocíi despre proclamarea desarmárei generale în Europ'a s'au aretatu cá prorocíi mincinóse! Nici despre congressulu europeanu se vede ca nu evorba! Red.)

Dupa o corespundintia a „Pressei“ de Vienn'a partidele cele multe din Franci'a iar incepu a lucrá cu tóte mánile, cu cátu imbetranesce sí slabesce Napoleonu mai tare; cu deosebire activa aru fi partid'a orleanistica. Fatia cu aceste impregiurári, cari politíei secrete, sí prin urmare Imperatului însusi firesce nu-i potura remané necunoscute, faim'a despre resignarea lui Napoleonu póte nu e tocmai de totu fára temeiu.

Parlamentulu italiánu aduse în siedint'a din 6 Februaru unu conclusu de mare importantia, care nu va lipsi a face sgomotu în tóta peninsul'a, — conclusulu adeca, cá regimulu pentru inlesnirea sí estinirea administratiunii sa póta face impartírea teritoriala a tieriei dupacum va aflá de lipsa. Amendementulu acest'a, adusu de ableg. Conforti, aflá resistintia; la votare in sa se priimi cu 170 contr'a 83 voturi. Obiectulu în sine fu mare, sí incuviintiarea ori ne'ncuviintiarea lui trebuia sa devina pentru regimu unu votu de incredere ori de ne'ncredere. Regimulu castiga votulu de incredere cu majoritate de voturi mai multu decátu dupla, — sí acest'a este documentu invederatu despre armonia între regimu sí parlamentu, cu alte cuvinte între regimu sí poporu.

Regimulu este în mare perplessitate pentru cuartirele amplotiloru în Florenti'a. Cei mai multi tocmisera cuartirele pe câte trei ani, sí acum trebuie sa le lase înainte de tempu; de alta parte iara Florenti'a n'a fostu nici decátu pregatita a dá adapostu de o data la vreo síese mii amplotiati, sí sí acum cetatienii nu voru sa zidesca, nesciindu panacandu cetatea loru va fi capital'a, spunendu-le chiaru sí foile inspirate, ca restempulu acest'a este numai provisoriu, prin urmare nu va durá multu, sí se temu a nu o patí sí densii cá cetatienii Turinului, cari în anii din urma adusesera jertfe extraordinarie pentru marirea sí infrumsetiarea cetatei loru. Se crede ca regimulu se va scóte din perplessitatea acest'a, pri aceea, cá va încuartiá o parte a amplotiloru în numeroasele monastiri din Florenti'a, sí iarasi prin aceea, ca o parte a sumelor votate pentru transpunerea capitalei o va întrebuintá pentru platirea chiriloru amplotiloru.

Conflictulu constitutiunálu în Prussia duréza necurmatu. Unulu din punctele de certa, precum se scie, este cestiunea tempului de militare; regimulu în proiectulu predatu casei cere militare de 7 ani, 3 în casarme sí 4 în reserva, apoi 9 ani în gard'a natiunala (Landwehr), pecandu majoritatea dietala va sa reduca sí sa usiureze servitiulu militariu. Dupá deslucirile in sa, ce le-a datu ministrulu de resboiu Roon, regimulu e resolutu a nu face concessiuni; asemenea scimu sí despre dieta, încátu nu e mirare, decá vomu audi odata, ca diet'a e dissolvata.

Russi'a, dupace a trantitu Poloni'a de nou la pamentu vine acum a o organisá (?). Dupá acésta organizatiune toti ramii administrativi în Poloni'a perdu sí particie'a de autonomia, ce au avut'o, sí devinu simplu organe ale ministerieloru centrale din Petropole. Va sa dica în cuvinte scurte: Russi'a va sa musealesca Poloni'a de totu! Tacé-va Europ'a „civilisata“ sí la aceste mesuri, vomu vedé; ne tememu in sa, ca va tacé.

Publicarea

sumelor incurse la fondulu Asociatiunii transsilvane române de pre tempulu siedintei comitetului Assoc. tinute în 10 Ianuariu c. n. pâna la siedint'a comitetului tinuta în 7 Fauru a. c.

1. D. Librarianu S. Filtsch administréza la fondulu Assoc. 4 fl., pretiulu a loru 5 esemplarie din actele adunárilor gen. I. II. sí III., dupa subtragerea rabatului de 20 proc.

2. Prin d. Colectoriu sí protopopu în Brasiovu, Ioann Petricu s'a administratu la cas'a Assoc. 1 Napoleond'or cá tax'a rest. pentru d. m. ord. alu Assoc. Ioanne Panaiotu negociatoru în Focsiani.

3. Prin d. Colectoriu sí protop. în Zernesci Ioanne M. tianu s'a tramisu la fond. Assoc. 60 f. v. a. cá taxe restante pre anii 186²/₃ sí 186³/₄, sí anume dela urmatorii dd. mem. ord.:

a) Dela d. Parochu în Resnovu Ioann Nan rest. pre an. 186²/₃ sí 186³/₄ 10f., b) d. Parochu în Rasnovu Rud. Petricu pre an. 186²/₃ 5 f., c) d. parochu în Simonu Bucuru Enescu pre an. 186²/₃ sí 186³/₄ 10 f., d) d. parochu în Simonu Ioann Mosoiu pre an. 186²/₃ 5 f., e) d. parochu în Moeciulu inf. Georgiu Garbacea pre an. 186²/₃ sí 186³/₄ 10 f., f) d. parochu în Moeciulu inf. Ioann Persoiu pre an. 186²/₃ 10 f., g) d. Ioanne Puscariu notariu în Branu pe an. 186²/₃ sí 186³/₄ 10 f. Summ'a 60 f. v. a.

4. Prin d. Colectoriu sí Adm. prot. în Nocrichiu Gregoriu Maieru s'a tramisu la fond. Assoc. taxe rest. sum'a de 25 f., sí anume:

a) dela D-Sea rest. pre 186²/₃ 5 f., b) dd. Ioanne Tecontia Secret. Magistr. pre an. 186²/₃ sí 186³/₄ 10 f., c) d. Moise Grecu (Flitter) pre an. 186²/₃ 5 f., d) d. Nicolae Oancea parochu în Sulunberg pre an. 186²/₃ 5 f. Summ'a 25 f. v. a.

5. Prin d. Colectoriu sí Protopopu în Lipov'a Ioanne Tieranu s'a tramesu la fondulu Asociatiunii 15 f. v. a., sí anume:

a) Dela d. Partheniu Papiu taes'a rest. pre anii 186²/₃ sí 186³/₄ 10 f., b) d. Colectoriu Ioanne Tieranu taes'a pre an. 186²/₃ 5 f. Summ'a 15 f. v. a.

6. D. Assessoru în Mociu, Alessandru Darabantu, tramete la fondulu Asociatiunii 10 f. v. a., dintru care 5 f. tax'a rest. pre an. 186³/₄ sí 5 f. tax'a pre an. curinte 186⁴/₅.

7. D. Prot. în Muresiu-Uioi'a Leontiu Leonteanu tramete la fondulu Asociatiunii tax'a de m. ord. nou pre anulu 1865 sí pentru diploma, cu totulu 6 f.

8. Prin d. Colectoriu sí Protopopu în Lipov'a Ioanne Tieranu s'au mai tramisu inca la fondulu Associat. 10 f. cá taxe restante pre anii 186²/₃ sí 186³/₄ pentru d. membru ord. Avraamu Pacurariu din Sistaroveliu.

9. D. dr. Athanasiu Siandoru din Aradu tramete la fondulu Assoc. 5 f. tax'a pre an. 186³/₄ pentru d. Advocatu, Lazaru Ionescu în Aradu.

10. Prin d. Colectoriu sí Protopopu în Bai'a—mare Teodoru Szabo s'a tramesu la fondulu Assoc. 6 f. tax'a rest. de membru ord. pre an. 186³/₄ pentru d. emeritu Protopopu alu distr. Turtiului Georgiu Molnaru.

11. Deadreptulu la cas'a Asociatiunii a mai incursu urmatórele summe:

a) Dela d. Presiedinte alu Trib. distr. în Fagarasiu, Petru Piposiu tax'a pre an. 186³/₄ sí 186⁴/₅ 10 f., b) d. parochu în Resinari Sav'a Barcianu Popoviciu tax'a pre an. 186⁴/₅ 5 f., c) d. parochu în Resinari Emilianu Cioranu tax'a pre anii 186²/₃, 186³/₄ sí 186⁴/₅ 15 f. Summ'a 30 f. v. a.

Dela Secretariatulu Asociatiunii transsilvane române. Sabiu în 7 Februaru 1865.

Nr. 6—2

EDICTU

Prin care Ann'a Sturz'a legiuít'a socie a lui Petru Raptcau de relig. gr. or. din Abrudu-satu, în Comitatulu Alb'a de josu, care de mai multi ani de díle cu necredintia au parasitu pe legiuitulu sau barbatu, se provóca prin acésta, cá în terminu de unu anu sí o di, dela datulu presinte, sa se presenteze înainte subscrisului Scaunu Protopopescu, eáci din contra processulu matrimoniale asupra-i urditu, se va decide sí fára de ea, în intielesulu ss. Canóne bisericesci.

Dela Scaunulu Protopopescu gr. orient. alu Zlathnei de josu.

Abrudu în 1 Ianuariu 1865.

Ioanne Gallium p.,

Administr. protop. gr. or.

Burs'a din Vienn'a 6/18 Februaru 1865.

Metalicele 5%	72 60	Actile de creditu	190 40
Imprumulu nat. 5%	79 50	Argentulu	112 15
Actile de banca	807	Galbinulu	5 34

Correspondintia. P. T. în V. E bine; a scrisu — M. B. Pe rane trebuie untu de lemmu, nu otietu. — N. P. V. Multiamita; se va face.